

ELAN**naša
smučina**

LETNIK 16

ŠTEVILKA 3

15. MAREC 1977

Sejem ISPO 1977

Ali so naši dosežki takšni, da smo lahko brez skrbi?

Vložili smo mnogo truda v obdelavo tržišč po vsem svetu, navezali smo stike z mnogimi pomembnimi časopisnimi in ostalimi hišami, ki imajo vpliv na oblikovanje javnega mnenja. Doma v Elanu smo dvignili proizvodnjo, uspelo nam je rešiti več konstrukcijskih pa tudi tehnoloških problemov pri proizvodnji smučí, telovadnega orodja in čolnov. Pospeseno smo investirali v tekmovalno službo in pričeli so se vračati rezultati s svetovnih in evropskih prvenstev. Omilitev gospodarske krize v svetu z delnim dvigom standarda ter pričakovane dobre sezone so tudi pripomogle k večjim željam kupcev po rekreacijskih izdelkih.

Na osrednjem zimskošportnem sejmu sveta — ISPO — v Münchnu, je bila temu razvoju dana plka na 1. Dobra sezona in povečano povpraševanje je ugodno vplivalo na vse prodajalce in proizvajalce smučí. Skok pri tem, ki ga je zabeležil Elan, pa je daleč preko tistega, ki so ga uspele doseči druge firme. Enako je tudi pri čolnih. Da na kratko povem: razlika med možno prodajo — povpraševanjem in ponudbo — proizvodnjo, ki jo predvidevamo, znaša več kot tretjina. Z vsemi predvidenimi povečanji bomo proizvedli za dobro tretjino manj, kot od nas naročajo.

Ali je to dobro in kaj storiti?

Predvidevamo delo s polnim zagonom skozi vse leto. Zato smo ustvarili delno predpogoje. Pogoji na delovnih mestih so se deloma izboljšali. Vložili smo sredstev, kolikor je le bilo mogoče v splošni družbeni standard, za rekreacijo in dopustovanje. Osebné dohodke smo dvignili na primerni nivo in jih še bolj povežali z dosežki brez omejitev navzgor. Kolikor se le da, smo začeli izločati proizvodnje, ki »malo nosijo«. Toda, tudi količine moramo povečati.

V najbolj ugodnem položaju je sleherna delovna organizacija, če povpraševanje malenkostno presega njeno zmogljivost. Kadar so te razlike prevelike, nastanejo velike nevarnosti, da se bodo kupci obrnili drugam in da jih začne takšna organizacija zgubljati.

Proizvodi za prosti čas imajo potem to slabo lastnost, da se skoraj praviloma pojavlja v teku let obdobje velikega povpraševanja, njemu pa sledi majhen nakup prebivalstva v drugih letih. Prihaja torej do takolimenovanih cikličnih nihanj v prodaji, ki imajo zelo težke posledice za proizvodnjo. Ob tem, ko se bomo razširjali, bomo morali misliti tudi na tisto obdobje. Sedaj smo v položaju, ko sami snujemo novo proizvodnjo na drugem mestu in smo v dogovorih za kooperacijsko proizvodnjo z drugo delovno organizacijo, ki bi delala neke vrste smučí za nas. Naše ime pa je

preko meja tudi tako veliko, da smo v poslednjem času dobili ponudbo iz dveh držav za to, da bi ali, sofinancirali izgradnjo nove tovarne v tisti državi, ali pa prodali naš način proizvodnje in poslali naše strokovnjake za ustanovitev tovarne v drugi državi.

Seveda moramo misliti tudi na povečano proizvodnjo v Begunjah, ki jo bomo dosegli z vedno umnejšim načinom proizvodnje, povezano z nabavo in izpopolnitvijo opreme in z delno dodatno zaposlitvijo.

V parih letih smo torej prišli do tega, ko bomo pričeli, poleg dela pridnih rok, tudi prodajati naše znanje in izkušnje, na nas pa je, da bomo iz tega čimveč izžrili. Dela bo torej za vse ogromno. Mislim, da bodo vsi, ki ne hodijo samo po plačo, temveč držijo in čutijo iz Elanom tega veselí. Obratiti se mo-

ramo hitro, če ne bomo lahko zapravili kapital, ki ga imamo v obliki ugleda v svetu. Naš proizvod mora prodreti tudi tam, kjer nas do sedaj niso hoteli priznati in so nas smatrali za drugorazrednega proizvajalca iz drugorazredne države.

Odločitve o teh razmišljanjih bodo morale kmalu biti sprejete, kajti priprava na sezono je, preden se zaveš, mimo.

Mislim, da nam prav sejem v Münchnu ponuja in nas sili v pametno razširitev kapacitet, kajti jeznih in razburjenih kupcev zaradi tega, ker ne morejo dobiti od nas smučí, pa so bili do sedaj naši izključni prijatelji in prodajalci, si ne moremo več privoščiti in si tudi ne želimo.

Dolfe VOJSK

Afirmacija Elana na Koroškem

Smučarski klub St. Janž je uspešno organiziral in izvedel mednarodno tekmo v veleslalomu.

Tekmovalci SŠD Elan so številno zastopali firmo na slovenskem Koroškem.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Z Elanovimi smučmi:

- **Stenmark** krepko vodi za svetovni pokal
- **Križaj** dokazal svetovno kvaliteto v slalomu
- **Strel** evropski mladinski prvak v veleslalomu
- **Dunklee** ameriški prvak v tekih
- **Zemanova** tretja evropska mladinka v slalomu
- **Norčič** četrti skakalec v Falunu

Zaključni račun 1976

— Poslovno leto 1976 je prav gotovo najuspešnejše v zadnjih sedmih letih.

— Varčevanje — poseben način pridobivanja dohodka.

Z zaključnim računom za leto 1976 smo izvršili obračun našega dela, truda in prizadevanj v poslovnem letu, za katero lahko trdimo, da je prav gotovo najuspešnejše v zadnjih sedmih letih Elanovega delovanja. Prav vsa področja in delovanja so v preteklem letu doprinesla svoj delež za naš sigurnejši, veliko bolj trden jutri. Pri tem beležimo prizadevanja v proizvodnji in prodaji, nabavi potrebnih surovin in znanstveno raziskovalnih prizadevanj, vse z istim ciljem, ČIMBOLJSI USPEHI!

In zato, uspeh ni mogel izostati, prisotni so tudi pokazatelji, ki nam nje nismo imeli vpliva, vendar splošna ugotovitev velja, da nas izkušnja uči, tako delati, ali še boljše, tudi v bodoče.

Z gospodarskim načrtom za leto 1976 smo si zadali nalogo:

— da bomo povečali proizvodnjo za 6,3 %

— da bomo povečali celotni prihodek za 9,5 %

— da bomo prodali za 14,7 % več kakor preteklo leto itd.

In kaj smo od načrtovanega ustvarili?

Proizvedli smo za 11 % več kakor preteklo leto, celotnega dohodka pa je za 20 % več kakor smo načrtovali in za 31 % več kakor leto 1975. Na takšno povečanje celotnega dohodka je imelo vpliv izredno dobra prodaja tekoče proizvodnje, kakor zalog iz preteklih let. Porabili smo za 34 % več sredstev kakor preteklo leto, da smo dosegli izkazani rezultat. Dohodek, ki je bil dosežen, ko smo od celotnega dohodka odšteli porabljena sredstva je za 22 % višji kakor leto poprej.

Pri postavitvi dohodka je prav, da se zadržimo malo dlje, zakaj? Prvič zato, ker je od njegove višine odvisno zadovoljevanje naših osebnih, skupnih in splošnih potreb, več ga je, več se bo lahko vložilo v materialno osnovo, za nadaljnji razvoj delovne organizacije in končno, lažje bo zadovoljiti osebno, skupno in splošno porabo. Naj ne pozabimo, na tem mestu opozoriti, da predpisi, ki veljajo in določajo kaj vse se iz dohodka napaja, v tem trenutku destimulativno (nevzpodbujajoče) delujejo na smotno — gospodarno obnašanje delavcev v združenem delu. Če bi bilo drugače, potem ne bi napisali, da predvsem zakonske obveznosti in obveznosti interesnim skupnostim v področju negospodarstva naraščajo preko vse pametne meje. Lahko pa zapišemo, da so se pogodbene obveznosti iz dohodka napram preteklemu letu znižale za 20 %.

Drugo, kar moramo ob obravnavanju dohodka povedati, je obrazložitev, zakaj sorazmerno nizek ostanek dohodka, ob visokem celotnem dohodku, dohodku in dobri prodaji, še prav posebej, ko smo vseskozi poudarjali dober rezultat in prodajo za leto 1976. Ne bo prvič povedano, pa tudi napisano, da smo pretežno mero plodov svojega tekočega pa tudi minulega dela (zaloge iz preteklih let) porabili zato, da smo končno le uspeli realno vrednotiti svoje zaloge, to pa je uspeh, ki nas mora razveseliti, obenem pa nam le-to daje siguren fundament, bolj varen pregled v prihodnost, ker kaj vemo, če morda ne bo kmalu zopet »sedem suhih let«. Poleg realnega vrednotenja zalog smo v preteklem letu pokrili vse obračunane rabate in super rabate našim kupcem za leto 1975 in 1976, kar torej predstavlja dvojno breme. Vse to skupaj predstavlja znatno zmanjšanje ostanka dohodka, kar pa sicer pomeni edino gospodarno odločitev.

Ceravno amortizacijska sredstva po bilančni shemi spadajo med stroške, jih želimo vključiti v poglavje, kjer govorimo o dohodku. Zakaj? Amortizacijska sredstva so resda strošek, v letu 1976. Kar 15 milj. din, kar je 67 % več kakor 1975. letu, vendar pa je to tudi dohodek, trenutno, kakor koli jo opazujemo, pa četudi ni v celoti odbitna postavka pri izračunu davčne osnove, najkvalitetnejša, najbolj sigurna sredstva za investicijska vlaganja. Naj takoj napišem, dokler jo bomo lahko prodajali takšno in tolikšno, je umno, dogovoriti se o najdaljši 4 letnem amortizacijskem ciklu vseh osnovnih sredstev, razen gradbenih objektov.

Prodajna funkcija je za proizvodnjo najbolj pomembna. V letu 1976 smo v primerjavi z načrtom prodali za 25 % več, primerjano z letom 1975 pa za 43 %. Ker se s prodajno funkcijo plasirajo in trošijo znatna sredstva tako doma kot v tujini, naj zapišemo, da so domači kupci pri uveljavitvi zakona o zavarovanju plačil dosledni, lahko trdimo, da smo s tem v Jugoslaviji ustvarili zgledno finančno disciplino. Nekoliko slabše je s kupci v tujini, kjer je tudi sicer zakoniti rok plačanja daljši (90 in 150 dni). Da bomo varni pri tovrstnih plasmajih družbenih sredstev, imamo vse terjatve do tujcev zavarovane pri zavarovalni skupnosti.

Razpoložljiva lastna ter kreditna sredstva, ki niso majhna, predvsem kreditna sredstva nam zmanjšujejo dohodek, uporabljamo za naslednje namene:

— za zaloge surovin, ki so v letu 1976 precej porasle in predstavljajo 44 % vseh zalog;

— za zaloge gotovih izdelkov in trgovskega blaga, ki so napram letu 1975 za 28 % nižje, v strukturi zalog pa so udeležena z 38 %;

— zaloge nedovršene proizvodnje so v strukturi zalog udeležene z 18 odstotkov in so za 9 % nižje kakor leta 1975;

— kupci doma in v tujini nam večje več kakor 50 % vseh kratkoročnih kreditov, v tem 90 % kupci v tujini.

V letu 1976 smo investirali 3 (trikrat) toliko kakor leto poprej. Za te namene smo trošili lastna amortizacijska sredstva in kredite poslovne banke. Od investicij v objekte naj posebej omenimo:

— prizidek k hali telovadnega orodja,

— podaljšek hale plastike.

V določenem roku, ob dospetju, smo poravnali vse anuitete za osnovna in obratna sredstva, vseh kreditov smo odplačali ca. 10 milijonov dinarjev, v januarju 1977 pa tudi za 22 milijonov kratkoročnih kreditov.

Poročilo o poslovanju v preteklem letu bi ne bilo popolno, da ne omenimo tudi osebnih dohodkov in zadovoljevanja skupnih potreb delavcev.

Pri obračunu in razporeditvi osebnih dohodkov smo spoštovali samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v lesni panogi, kakor tudi resolucijo o družbenoekonomskem razvoju republike Slovenije za leto 1976.

Razporedili smo za 20 % več dohodka za osebne dohodke, kakor leto 1975, realni osebni dohodki pa so porasli za 3,5 %, ob 1,5 % manj za poslenih in 12 % povečanju produk-

tivnosti. Na podlagi vkalkuliranih ur je bil dosežen povprečni osebni dohodek v znesku 4.333,00 din, če pa upoštevamo 182 ur kot mesečno izhodišče pa znaša povprečni osebni dohodek v letu 1976 3.725,00 din, kar je za 9,8 % več kakor smo načrtovali.

V minulem letu smo vložili nekaj sredstev tudi za pridobitev novih počitniških kapacitet, in sicer:

— kupili smo 2 (dve) stanovanji v Červarju pri Porečju;

— v zakup smo prevzeli komunalno opremljene parcele v Vrsarju, kamor bomo postavili 4 (štiri) IMV prikolice, ki so tudi že plačane;

— dodatno smo kupili še 3 (tri) IMV prikolice, da jih bomo namestili morda: na Pag, Rab, Krk ali Cres, Lošinj.

Vse to bomo lahko koristili že za letošnji dopust.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Afirmacija Elana na Koroškem

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ze v 11. številki »Naše smučine« v novembru smo pisali o obisku predstavnikov športnih funkcionarjev slovenskega športnega društva iz St. Janža na Koroškem. Namen takratnega obiska v Elanu je bil dvojen. Gostje so se želeli seznaniti z našo firmo, hoteli pa so si tudi zagotoviti pomoč Elana pri izvedbi mednarodne smučarske prireditve 20. 2. 1977. Tekma je za nami, priveditelj pa je uspelo poudariti obstoj slovenske manjšine, ki je bila iniciator in organizator tega pomembnega športnega dogodka, kjer so sodelovali poleg Avstrijcev še Italijani in Jugoslovani. Slovenska smučarska zveza je poslala na tekmo pet najboljših slovenskih tekmovalcev in tekmovalk, od katerih je Je-

Z nastopom naših tekmovalcev in tekmovalk ne moremo biti zadovoljni, saj so v večini vsi vozili pod svojimi sposobnostmi. Odrezal se je le Blaž Jakopič, ki je v skupini nad 30 let zasedel prvo mesto. Škoda je skorajšnjega uspeha Mirana Gašperšiča, ki bi bil v svoji skupini prvi, če ne bi izpustil zadnjih vrtic pred ciljem. Le malo naših tekmovalcev je obkraj prišlo na cilj. Ista proga kot za moške je bila za ženske kar prezahtevna, posebno za naše smučarke, ki še nimajo dovolj znanja in tekmovalne rutine.

Niso pa važni samo uspehi, važno je sodelovanje. To je za naše gostitelje mnogo pomenilo. Sprejeli so nas z odprtimi rokami in nam postregli, saj smo jim s seboj pri-

V sredini: Tine Mulej, Dolfe Vojsk, Rudi Finžgar in tamkajšnji župan

ževa zasedla v ženski konkurenci prvo mesto.

Proga je bila opremljena z našimi pripomočki, napisali so bili dvojezični, na prizorišču pa je bilo videti že veliko število Elanovih smuč. Pečat vsemu temu pa je dala nedvomno velika udeležba Elanovcev, saj se je za start prijavilo kar 19 tekmovalcev in tekmovalk, včlanjenih v alpski smučarski sekciji SSD Elan. Prireditev je obiskal tudi glavni direktor tov. Dolfe Vojsk.

nesli košček domovine, dobro voljo in pomoč, ki so je bili najbolj potrebni. Z dobro organizacijo in vodenjem je slovenski smučarski klub St. Janž na Koroškem hitro narastel s 50 na 130 članov, z uspešnimi takimi in podobnimi prireditvami pa bo pridobil tudi na slovesu in ugledu. Elan jim mora tudi vnaprej pomagati doseči ta cilj, po drugi strani pa kar se da tudi onkraj meje reklamirati svoje kvalitetne smučice.

Kaj je to referendum in ali smo sposobni odločati z njim?

11. decembra 1976 je stopil v veljavo Zakon o združenem delu. Ta predpis je na podlagi zveze Ustave prinesel na področju odločanja delavcev o njihovih neodtujljivih pravicah bistvene spremembe. Zakon namreč določa, da se delavci o veliki večini stvari v okviru TOZD-a oz. delovne organizacije odločajo z referendumom. Odločanje z referendumom pomeni, da je potrebno izvesti ustrezne volitve, na katerih delavci tajno z glasovalnim lističem glasujejo »za« ali »proti« predlogu, o katerem odločajo. Z referendumom delavci odločajo o vseh osnovnih samoupravnih splošnih aktih v TOZD-u, kar pomeni, da se resnično osebno izjavljajo o določitvi pravic, obveznosti in drugih zadev, ki se nanašajo na družbeno ekonomske odnose v TOZD-ih in delovni organizaciji.

Ce hočemo, da bo odločanje z referendumom resnično doseglo svoj namen, potlej je neobhodno potrebno upoštevati tudi tiste določbe Zakona o združenem delu, ki brezpogojno predpisujejo obvezno poprejšnjo obravnavo zadev, ki jo bodo delavci sprejemali z referendumom.

To pomeni, da bodo morali vsi delavci imeti možnost in resnično tudi razpravljati, dajati mnenja in pripombe na predlagano zadevo, ki jo bodo sprejemali z referendumom. Le dokončno vsklajen in razčiščen predlog bo lahko šel na referendum. Tak dokončen in razčiščen predlog pa mora pred glasovanjem sprejeti tudi delavski svet temeljne organizacije. Samoupravna aktivnost bo torej vedno večja, delavci bodo morali biti vedno bolj aktivni pri oblikovanju vsebine ustreznih odločitev. Pri tem pa je treba dostaviti, da samoupravljanje ni samo pravica delavcev, ampak je to tudi njihova dolžnost. Iz tega izhaja, da se je vsak delavec tudi sam dolžan preko vseh sredstev obveščanja znotraj delovne organizacije (delovne skupine, interne informacije, glasilo Smučina in druge oblike informacij) ves čas seznanjati z vsem, kar mu je potrebno, da bo potlej o kakršnikoli zadevi, ki bo na dnevnem redu, lahko tvorno razpravljal in tudi odločal. Nikakor ni sprejemljivo stališče, da se ustrezne odločitve formirajo nekje »zgoraj«, delavci pa so zgolj figure, ki naj te

odločitve potrjujejo. Zavedati se moramo, da je Zakon o združenem delu brez dvoma revolucionarni zakon, ki ga ni mogoče uresničiti čez noč, sploh pa ga ni mogoče uresničiti brez sodelovanja vseh delavcev v TOZD-ih in skupnih službah.

Prva samoupravna splošna akta, ki ju bodo delavci v TOZD-ih sprejemali z referendumom bosta samoupravni sporazum o razporeditvi premoženja med nove TOZD-e in samoupravni sporazum o združitvi dela delavcev. Prvi navedeni sporazum bo določal materialno osnovo za življenje in obstoj TOZD-a, saj bo v njem določeno, s katerimi družbenimi sredstvi bodo delavci v TOZD-u gospodarili in z njim razpolagali. Drugi navedeni samoupravni sporazum pa bo določil temeljne pravice in obveznosti delavcev pri

odločanju o sredstvih TOZD-a, pri določanju delovnih razmerij v TOZD-u in drugih temeljnih vprašanj v okviru TOZD-a. Ta sporazum bo podlaga za vse ostale samoupravne splošne akte v okviru TOZD-a (pravilnike), ki bodo še sprejeti.

Izvajanje določb Zakona o združenem delu v zvezi z referendumom bo zahtevalo tudi od družbenopolitičnih organizacij in od sindikata večje napore. Ti napori se bodo zlasti povečali pri izvedbi javne razprave in seznanjanju delavcev s predlaganimi akti.

Zrelost delavcev, ki jo morajo delavci imeti, da lahko odločajo z volitvami (referendumom) se bo pokazala kaj kmalu. Upajmo, da bo rezultat uspešen.

dpl. iur. Blaž Jakopič

Važnejše odločitve samoupravnih organov

Poleg sprejemanja gospodarskega načrta 1977 (delovnega koledarja), spremembe sistema nagrajevanja OD in samoupravnih sporazumov o financiranju krajevnih skupnosti, ljudske obrambe, požarne varnosti, in stanovanjske skupnosti, so v februarju samoupravni organi sprejeli še sledeče sklepe:

— Podpis samoupravnega sporazuma s Pohorsko vzpenjačo, ki ima za Elan komercialni značaj in predstavlja dodatni vir reklame. Elan jim zato daje na razpolago nekaj parov alpskih smuč, palic in okove.

— Bonifikacije reklamiranih smuč v dopustnih mejah raznim kupcem v inozemstvu

— Potrditev inventurnih razlik

— Program prilagajanja organizacije Zakona o združenem delu

— Imenovanje DS DO Elan kot komisijo za nadzor izvajanja programa prilagajanja organizacije Zakona o združenem delu.

— Pristop k Nordijskemu Ski-Polu skupno s firmo Sportbedarf. Stroške nosi 1/3 Elan, 1/3 Soprtbe-

darf in 1/3 Elan Promotion. Elan odstopa tudi potrebno količino tekaških smuč.

— V razpravo je bil dan pravilnik o varstvu pri delu in pravilnik o požarni varnosti.

— Sprememba odbora za ljudsko obrambo

— Imenovanje strokovne komisije za izdajo strokovnih ocen iz varstva pri delu

— Sprememba pravilnika o vodenju knjigovodstva za vpeljavo stalnih inventur

— Nakup kadrovskega stanovanja v Radovljici, Cankarjeva 25

— Pravilnik o varovanju tajnih podatkov s področja ljudske obrambe

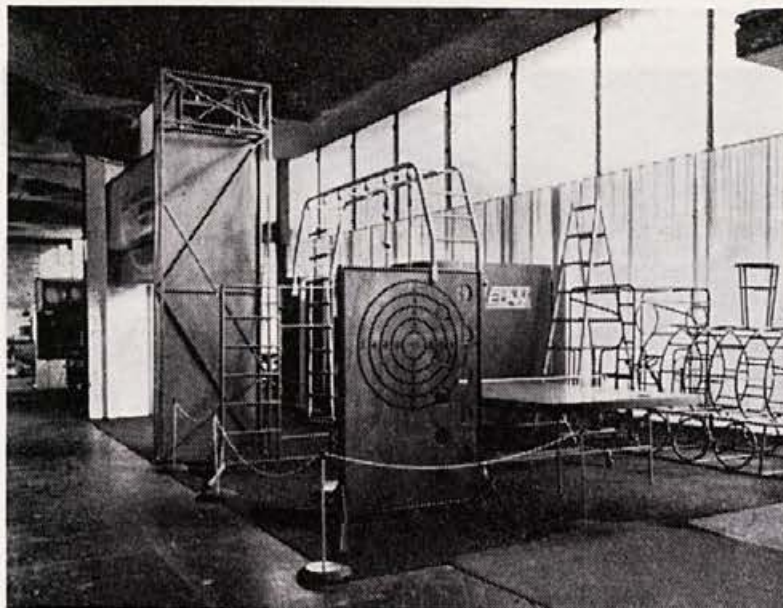
— Vezava sredstev za kreditiranje stanovanj

— Pravilnik o družbeni samozagotovitvi in varnosti

— Priprava komisije za izvajanje referendumov

— Zaključni račun 1976

— Delitev sredstev sklada skupne porabe

Elanov prispevek na sejmju učil v Ljubljani

Zaključni račun 1976

(Nadaljevanje z 2. strani)

Za namene stanovanjske graditve smo razdelili 7,5 milijonov din, kar je 4,8 krat več kakor leta 1975. Odobrili smo kredite za nakup stanovanj v etažni lastnini, za novogradnjo individualnih hiš, kakor tudi adaptacije. V družbenem sektorju (stanovanja na odločbo) smo kupili 8 (osem) stanovanj.

Zaključimo lahko, da ob splošnem prizadevanju, za čimvišjo proizvodnjo in prodajo in s tem doseči kar najboljši efekt, nismo zanemarili osebne in skupne potrebe nas vseh.

V poročanju o uspehih poslovanja za devet mesecev preteklega leta smo posebej naglasili potrebe potrebe popolnega izkoriščanja vseh vrst kapitala, ki ga Elan v nemajhni meri poseduje, poseben poudarek smo dali razmerju med delavci, ki neposredno proizvajajo in delavci, ki posredno za proizvodnjo delajo na različnih vzporednih ali pomožnih delovnih mestih. Naj ob zaključnem računu za leto 1976 damo nov — dodatni — nagib. Varčevanje je poseben način pridobivanja dohodka. Ni se nam treba odpovedo-

vati tistega, kar nam je potrebno, ampak težiti moramo za tem, da racionalno — umno, gospodarno trošimo — uporabljamo to kar imamo. To je dolga in široka, pa če hočemo tudi globoka in visoka paleta naravnih virov, kakor drugih sredstev za proizvodnjo, energijo idr., skratka živega in minulega dela, kjer se nam ob skrbnem gospodarjenju ponuja dohodek. Pri tem ne bi smeli pozabiti tistega, ki varčuje tudi primerno nagraditi. Malo marno in neodgovorno obnašanje do zaupanih sredstev, nam trga težko pridobljeni dohodek, zato nagib varčevanja ne bodi zadnji od naših stremiljenj. Če bomo tako ravnali sami, bomo lahko toliko bolj glasno in odločno zahtevali enako ravnanje od delavcev s katerimi svobodno menjavamo delo.

Naj končam z željo, da bi bilo poslovno leto, ki ga začenjamo že bolj uspešno, potrebno pa bo veliko naporov, ker naloge, ki smo si jih zadali, terjajo popolno predanost Elanovi družini.

Pavel Koder

O pomenu praznika Dneva žena je mnogo zapisanega. Naš namen ni objaviti politični referat, pač pa kako uveljavljamo družbeni položaj žensk, da opozorimo na probleme in vprašanja, ki so pred našo družbo ter da predlagamo tudi poti in sredstva za njihovo reševanje. To je naša vsakodnevna skrb.

Samo praznovanje Dneva žena postaja smiselno, lepo s šopki in prirreditvami s kulturnimi sporedi. Pri-

Sredstva, ki so jih včasih kolektivi trošili za 8. marec v zgoraj opisanih oblikah danes združujejo v krajevnih skupnostih, ki organizirajo dostojne proslave, kjer se več pozornosti posveča razreševanju otroškega varstva, izobraževanja otrok, družbeni prehrani, nočnemu zaposlovanju žensk in drugim oblikam, kjer se ugotavlja dosežene uspehe, nerešene probleme in zastavlja nove naloge.

Ob dnevu žena

sotna je večja pozornost ženski, ki več ne dovoli, da se ta dan spremeni v svoje nasprotje, v malomeščanske in potrošniške manifestacije, ki ženski in človeku sploh z veseljačenjem in ravnanjem povzroča moralno razvrednotenje njenih delovnih naporov. Odpravljajo obdarovanja in zakuske, denarno razsipavanje s potovanji in druge take oblike, pač pa se vse bolj, kar je smiselno in prav, poslužujejo delovnih dogovorov o nerazrešenih vprašanjih zaposlene žene.

Žene v Elanu že nekaj let nazaj sredstva, ki so namenjena za njihov praznik, zavestno vlagajo v humane namene, za izgradnjo in opremo Onkološkega inštituta itd. V tem in preteklem letu pa so sredstva namenile za nabavo aparature za odkrivanje raka na prsni, 50,00 din od zaposlene ženske v DO Elan.

Prav tako žene v Elanu niso posebej proslavljale 8. marca v podjetju, temveč so se priključile tem proslavam v krajevnih skupnostih.

KOOS ELAN

Kanadsko-ameriški trgovci

Kot smo že poročali, je v februarju obiskala Elan večja skupina kanadskih in ameriških trgovcev, ki prodajajo naše smuči. Večina jih je bila prvič v Evropi.

Z velikim zanimanjem gostje sledijo preizkusom smuči v Elanovem inštitutu

Gostje so se seznanili z novo kolekcijo smuči in drugimi novostmi in podrobnostmi, ki so za uspešno prodajo potrebne

Tudi praktično so preizkusili vseh vrst naših smuči na Krvavcu in v Kranjski gori, kjer so izvedli tudi medsebojno tekmovanje

Nemški trgovci

Prav v zadnjem času se je široko razmahnila trgovska mreža prodaje Elanovih smuči v Nemčiji. Na nekajdnevnem seminarju so se trgovci iz Zvezne republike Nemčije seznanili z Elanovimi posebnostmi

Turški obisk

Nadvse zanimivo. Tudi obiskovalci iz Turčije so se zanimali za našo proizvodnjo smuči. Tudi sami bi radi kdaj s tem začeli!?

Predstavnika dveh svetovnih firm: Marker — Elan. Lastnik firme G. Hanes Marker z našim glavnim direktorjem Dolfetom Vojskom testira naše smuči

Kanadčani in Američani so seveda obiskali svetovno znano Planico, ki je sredi priprav za letošnje polete

G. Tom Jacobs zmagovalec gostov v Kranjski gori je vesel pokala in Elanove grafike

Kakšne tekaške smuči izbrati?

Smuški teki niso več moda, ampak so postali razširjena in priljubljena oblika zimske rekreacije. Tudi izbira opreme je že precej pestra. Da pa si bomo izbrali svojemu znanju in namenom primeren tip smuči, moramo upoštevati nekatere lastnosti smuči.

Drсна ploskev:

— Za tiste, ki jih ne zanima stil in ki bi se samo radi naužili svežega zraka, brez športnih ambicij, so najprimernejše smuči, ki imajo v drsni ploskvi vdelane trakove iz mohaira. Z njimi se da v vseh snegovih dovolj dobro vzpenjati, drsijo pa slabše. V svežem snegu se dlake sprimejo, zato jih je dobro zaščiti s posebnim sprejem.

— Za začetnike, ki hočejo izpopolniti svoje znanje, a se pri tem izogniti problemom mazanja, bodo najprimernejše smuči, ki imajo v sredini drsno ploskev izoblikovano kot ribje luske. Te sicer manj »prijemajo« kot mohair, drsijo pa bolje, dobro držijo smer in že dovoljujejo pravo tekaško tehniko smučanja. Luske pa slabo prijemajo na ledenih progah, poleg tega se v dveh, treh sezonah obrabijo. Tako mohair kot luske pa je možno zamenjati, ali pa si pomagamo z mazanjem kot pri smučeh z gladko drsno oblogo.

— Za smučarje, ki se ne boje mazanja smuči, je na izbiro več tipov smuči z gladko drsno oblogo — od najlažjih tekmovalnih do širših, težjih za sprehode.

— Za ljubitelje smuških pohodov po terenih izven tekaških prog bodo primerne smuči, ki imajo ojačane in ostreje robnike — bodisi iz jekla, aluminija, lignostona ali plastike.

SIRINA SMUČI

Začetniki naj raje izberejo širše smuči, med 50—60 mm v sredini. Te dajejo večjo stabilnost, so pa malce težje.

DOLŽINA SMUČI

Smuči naj bi bile dolge približno do sredine iztegnjene roke. Dosti važnejše merilo kot višina človeka pa je dolžina koraka in razgibanost.

TRDOTA SMUČI je važnejša kot dolžina. Če so smuči premehe, nam bodo po trdih progah plesale, maža pod nogo pa se bo hitro porabila. Če pa so smuči pretrde, se ne dotika tal cela površina smuči — maže pod stopalom ne morejo »prijeti« in smučka zdrava nazaj. Poleg tega pritisk konic na sneg deluje zavorno. Na svežem ali mehkem snegu so boljše mehkejšje smuči. Pravo trdoto smuči za svojo težo določimo tako, da položimo smuči na

ravno podlago in stopimo nanje. Če stojimo na njih z obema nogama, naj bo med drsno ploskvijo in podlago pod stopali še vedno toliko reže, da je mogoče premikati pod smučmi list papirja, po dolžini 20 do 50 cm. Tako tudi določimo predel, kjer bodo tekaške maže najbolj delovale. Če prenesemo vso težo na eno nogo oz. smučko, se mora smučka tesno stisniti na podlago, tako da lista papirja ni več mogoče potegniti pod stopalom.

dípl. Ing. M. Horvat

OZDRAV Z KARLOVÝCH VAR

Pravdivem ELANA pošijemo biatlonski reprezentantje Lepe pozdrave iz tekmovalnjá v CSSR.

Slavko Knofelj

30

NAKLADATELSTVI ORBIS PRAHA

Tovarna ELAN

Toy. Slavko Knofelj

64275 Begunje

JUGOSLAVIJA

Foto L. Štefanič, S. Zajac
Vojvodina Velký Senov

Lepe pozdrave vsem pošiljajo naši biatlonci iz Češke

Program

dela SO Radovljica za leto 1977

PRVO ČETRTLETJE

1. Podelitev Prešernove nagrade za leto 1977
2. Program dela skupščine za leto 1977
3. Poročilo o delu Izvršnega sveta v letu 1976
4. Poslovnik občinske skupščine
5. Resolucija in plan občine Radovljica za leto 1977
6. Zazidalni načrt Boh. Bistrica, Posavec in Radovljica — center ter CTP Bled 2. in 3. cona
7. Urbanistični red Kobla
8. Urbanistični načrt Radovljica, Lesce, Begunje
9. Statut KS
10. Program dela KIS
11. Letni načrt komunalnih del
12. Sporazumi za financiranje obvoznice
13. Poročilo o izvajanju družbenega dogovora o kadrovske politiki
14. Družbeni dogovor o priznavalnih udeležencem NOV
15. Poročilo koordinacijskega odbora za izgradnjo VV ustanov
16. Poročilo SIS o valorizaciji programov 1976
17. Program in režim zapore gozdnih cest
18. Odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča
19. Odlok o lokalnih cestah
20. Odlok o določitvi mest in naselij mestnega značaja
22. Odlok o določitvi razglasitvi določenih območij za zaščitenost
23. Odlok o stopnji prispevka za SIS za telesno kulturo
24. Odlok o davkih občanov
25. Odlok o rokih čiščenja kurilnih naprav
27. Odlok o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu občine Radovljica
28. Odlok o obveznem združevanju delu sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve
29. Odlok o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini Radovljica
30. Odlok o taksah

DRUGO ČETRTLETJE

31. Proračun občine za leto 1977
32. Analiza gospodarstva na osnovi ZR za leto 1976
33. Analiza gospodarstva za prvo tromesečje 1977
34. Zaključni račun proračuna za leto 1976

35. Plan proračunskih dohodkov in izdatkov za II. kvartal
36. Ureditveni načrt za Staro Pokljuko in Ribensko planino
37. Urbanistični program: smernice socioekonomski koncept ZN Lesce, ZN Begunje Pod Dobravco
38. Investicijska dokumentacija za obvoznici Radovljica—Bled
39. SS o temeljnih srednjeročnega plana KIS
40. Poročilo o stanju kadrovske evidence
41. Poročilo o delu davčne uprave v letu 1976
42. Poročilo o delu sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu 1976
43. Poročilo o požarnem varstvu in program za leto 1977
44. Poročilo komisije za prošnje in pritožbe
45. Odlok o prenehanju lastnin pravice na območjih namenjenih za kompleksno stanovanjsko graditev
46. Poročilo o delegatskem sistemu
47. Analiza samoupravnih odnosov v KS

TRETJE ČETRTLETJE

48. Analiza gospodarstva za II. četrletje 1977
49. Uresničevanje dogovora o pospeševanju nalog gospodarstva
50. Poročilo o izvajanju kmetijske politike
51. Poročilo o izvajanju politike cen
52. Urbanistični program: PIS in strukturna analiza prostora
53. UN Bled: smernice socioekonomski koncept
54. UR Pokljuka: programske
55. ZN Lesce center — 1. del
56. SS o temeljnih srednjeročnega plana KIS
57. Poročilo prometnih situacij in stanju cest glede na odpravo črnih točk
58. Poročilo iniciativnega odbora o poteku priprav izgradnje triglavskih žičnic

ČETIRTO ČETRTLETJE

59. Analiza gospodarstva za III. kvartal 1977
60. Rebalans proračuna za leto 1977
61. Poročilo o posebnem postopku v zvezi s črnimi gradnjami
62. Poročilo o varstvu VV invalidov in borcev NOV
63. Odlok o režimu plovbe na Blejskem in Bohinjskem jezeru
64. Poročilo reševanju stanovanjske problematike borcev NOV
65. Poročilo komisije o ugotavljanju izvora premoženja

Prvi zaključki stanovanjske ankete

S stanovanjsko anketo, za katero smo se odločili, da bi ob delitvi sredstev sklada skupne porabe po zaključnem računu za leto 1976 in pri planiranju sredstev za stanovanjsko izgradnjo v letu 1977, upoštevali dejanske potrebe delavcev po sredstvih za stanovanjsko izgradnjo, smo zbrali naslednje podatke.

370 delavcev naše delovne organizacije ali 43% delavcev ni zadovoljnih s svojimi stanovanjskimi razmerami.

297 delavcem ali 35%, njihova stanovanja ustrezajo. K tem prišteva mo še

113 delavcev ali 13% delavcev, ki vprašalnikov niso izpolnili in jih vrnil, ker so njihove stanovanjske

razmere v redu. Tako bi po tem lahko zaključili, da ima 410 delavcev ali 48% zadovoljivo rešene svoje stanovanjske razmere.

76 delavcev ali 9% delavcev je bilo v času anketiranja odsotnih, bolniško, porodniško ali drugače in niso bili anketirani.

Delavci, ki s svojimi stanovanjskimi razmerami niso zadovoljni, so v anketi povedali, kako si bodo v času 5 let svoje stanovanjske razmere izboljšali in uredili oz. jih rešili:

128 delavcev bo s posojilom delovne organizacije razširilo svoja stanovanja, jih dogradilo ali obnovilo in sodobneje uredilo.

V tem letu bi želelo to izpeljati kar 76 delavcev, v naslednjem letu

26, nato pa 17 delavcev, 2 delavca in 7 delavcev, v letih ki sledijo.

65 delavcev se je odločilo za novogradnjo in bo tako rešilo svoj stanovanjski problem.

V tem letu bi začelo z novogradnjo kar 27 delavcev, v letih, ki sledijo pa najprej 9 delavcev, nato 5 delavcev in 5 delavcev.

13 delavcev bi prosilo za posojilo in si stanovanje kupilo: V tem letu kar 9 delavcev, 4 delavci pa v naslednjem letu.

64 delavcev bi prosilo za dodelitev najemnega stanovanja in to: 46 delavcev v delovni organizaciji ELAN, 18 pa pri samoupravni enoti za družbeno pomoč v stanovanjski izgradnji pri občinski skupščini Radovljica in Jesenice.

Od teh delavcev bi v letošnjem letu v naši delovni organizaciji prosilo za dodelitev najemnega stanovanja 29 delavcev, v naslednjem letu 7, nato pa v 5, 3 in 2 delavca v letih, ki sledijo.

16 delavcev bo prosilo za zamenjavo stanovanja, od tega 11 v naši delovni organizaciji, 5 delavcev pa pri samoupravni enoti za družbeno pomoč v stanovanjski izgradnji pri občinski skupščini Radovljica ali Jesenice. Ti delavci so že nosilci pravic do najemnih stanovanj ali delovne

organizacije ELAN ali stanovanjske skupnosti.

V tem letu bi prosilo za zamenjavo stanovanja kar 7 delavcev, v naslednjih letih pa po 1 ali 2 delavca.

9 delavcev, ki so nosilci stanovanjskih pravic najemnih stanovanj last VERIGE Lesce, Železarne Jesenice in Zita Lesce, bi tudi želelo sodelovanjem naše delovne organizacije zamenjati stanovanje, ki ga imajo in je premajhno, za večje.

72 delavcev pa bi v naslednjih 5 letih prosilo za dodatno posojilo k posojilu za novogradnjo ali adaptacijo, ki ni zadoščalo in začeta gradbena dela še niso končana.

V tem letu bi za to dodatno posojilo zaprosilo kar 47 delavcev, v naslednjem letu 15, nato pa v letih ki sledijo 6 delavcev, 3 delavci in 1 delavec.

To je nekaj osnovnih podatkov iz stanovanjske ankete. Nadaljna obdelava ankete bo dala še nekatere podatke, ki bodo te dopolnili in jih bodo strokovne službe ob upoštevanju tudi dosedanjih izkušenj na področju stanovanjske problematike, uporabile za uspešno programiranje in usmerjanje nadaljnega razvoja stanovanjske izgradnje.

Zofka Polak

Pozdrav iz svetovnega prvenstva mladincev — skakalcev

Razpis za najboljšega športnika leta

Pravilnik tekmovanja za izbor najboljšega športnika in šahista oziroma športnice in šahistke za leto 1977.

1. Pravico nastopanja ima vsak član Tovarne športnega orodja ELAN ne glede ali je član posamezne sekcije, ki tekmovanje organizira, ali ne

2. Pregled panog: za izbor najboljšega športnika in šahista so vključene discipline katerih sekcije obstajajo v sklopu Sindikalnega športnega društva ELAN:

- smučanje (veleslalom)
- smučarski tek
- sindikalni kros
- veslanje (400 m)
- kegljanje
- balinanje
- šah
- namizni tenis
- streljanje (zračna puška)
- planinski pohod

3. Način točkovanja: zmagovalec tekmovanja za najboljšega športnika in šahista postane tisti, ki v skupni razvrstitvi zbere največje število točk.

4. Posameznik lahko izpusti tekmovanje v 2 disciplinah. Tistemu, ki

se udeleži vseh tekmovanj, se mu dva najslabša rezultata ne upoštevata.

5. Izračun točk: izračunava se točke po sistemu, ki upošteva variacijo rezultatov in rezultat posameznika v skupini po:

- a) asimetrični sredini rezultatov
- b) standardni variaciji
- c) rezultatu (položaju) posameznika

Vrednosti so pozitivne in negativne najnižjemu negativnemu rezultatu se prišteje toliko točk, da dobi 1 pozitivno točko (razlika ostane ista). Izračun je na tri decimalke kar pomnožimo s 1000 in dobimo točke.

Pri disciplini, ki ima znani vrstni red (namizni tenis, šah) se izračuna povprečje prvih mest vseh drugih disciplin in toliko dobi zmagovalec, ostali pa X manj, tako da zadnji dobi 1000 točk.

6. Tekmovanje v posameznih disciplinah organizirajo sekcije samostojno, enkrat v letu. V razpisu tekmovanja mora biti tudi navedeno, da tekmovanje šteje za izbor najboljšega športnika in šahista.

HL

Redni letni občni zbor gasilskega društva ELAN

V soboto, dne 26. 2. 1977 je bil redni občni zbor gasilcev ELAN-a. Občnega zbora so se poleg gasilcev udeležili predstavniki sosednjih gasilskih društev, predsednik občinske gasilske zveze, predstavnik tajništva za notranje zadeve SOB Radovljica in predstavniki vodstva podjetja ter družbenopolitičnih organizacij.

Občni zbor je otvoril dosednji predsednik tov. Resman Andrej, ki se je v svojem poročilu predvsem dotaknil problematike dela društva in načrtal bodoči program dela. Kritično sta ocenila delo tudi poveljnik in tajnik društva, vsa poročila pa so dopolnili v svojih razpravah člani, predstavniki gasilskih društev in podjetja. V razpravi je bilo postavljeno predvsem vprašanje izgradnje gasilskega doma in ureditev problemov, ki ovirajo, da se ta problem dokončno ne reši.

Letna skupščina KOOS ELAN

V februarju je bila uspešno izvedena letna skupščina konference osnovnih organizacij sindikata DO Elan po delegatskem sistemu. Tako se je zbralo nad 70 delegatov iz vseh obratov, oddelkov in služb ter gostov, predstavnikov podjetja in občine.

V letnem poročilu je predsednik KOOS Elan tov. Triplat Pavel podal pregled dela sindikata v letu 1976:

Osnovne organizacije sindikata (OOS) v preteklem letu niso prav zaživele. Zato so akcije sindikata šle v glavnem preko KOOS, oziroma predsedstva, ki ga sestavljajo predsedniki in tajniki IO OOS ter predsednik, sekretar in blagajnik KOOS. Konferenca OOS, ki jo sestavljajo vsi delegati IO, je imela dve seji, IO konference pa je imel 16 kratkih akcijskih sestankov, na katerih so obravnavali vso tekočo problematiko v OZD. Neposredno so sodelovali pri volitvah v DS in ostale samoupravne organe in komisije. V sodelovanju z osnovno organizacijo ZK so sodelovali pri obravnavi pravilnika o delitvi stanovanj, ki je bil dopolnjen s predlogi sekretariata OO in sindikata, bil dan v obravnavo na zboru delovnih ljudi in tudi sprejet. Akcija posojila za ceste je potekala v dveh etapah. Prva bolj po politični liniji prepričevanja, pri kateri so bili člani IO in sekretariata zadolženi za agitacijo po obratih in oddelkih, ki pa ni zadovoljivo

V celoti pa je razprava pokazala da je bilo leto 1976 zopet eno izmed uspešnejših let dela društva. Gasilci ELAN-a so na tekmovanjih dosegli vidne uspehe, enako pa v podjetju ni bilo v lanskem letu večjih požarov ali drugih elementarnih nesreč.

Na občnem zboru smo izvolili nov upravni in nadzorni odbor. Za novega predsednika društva je bil izvoljen tov. Langus Slavko, za poveljnika tov. Gregorič Franc in za podpoveljnika tov. Šiška Alojz.

Na občnem zboru je tudi predsednik občinske zveze tov. Klinar Matija podelil značke za dolgoletno službovanje 13 članom društva. Priznanja so tudi dobili gasilci, ki so opravili izpit za gasilca in za strojnika.

Ob zaključku občnega zbora je bil vsem udeležencem prikazan film o delu društva in usposobljenost članov IGD Elan v primeru požara.

uspela predvsem zato, ker OOS in sekretariat nista znala ustrezno zadolžiti vodstva za pomoč pri izpeljavi. To potrjuje predvsem druga akcija, ki je bila zadovoljivo izvedena po tej poti.

Obravnaval se je osnutek zakona o združenem delu. Sindikat pa je sodeloval pri oceni samoupravnih razmer v podjetju in je bil aktiven pri izpeljavi nove samoupravne in upravne organiziranosti.

Sindikat je imel več sestankov skupno s sekretariatom in mladino pri obravnavi problematike skupnega pomena: ocenjevanje kandidatov za dodelitev stanovanj, delitvi sklada skupne porabe, nakup počitniških prikolic in dveh stanovanj v Cervarju, organizacijo protestnega zborovanja proti preštevanju slovenske manjšine na Koroškem, izvedba solidarnostne akcije ob potresu na Primorskem in drugo.

Sindikat je sodeloval pri predlogu novega načina nagrajevanja OD. Ta problem je bil dokaj uspešno rešen, saj se je tako dosegla vsaj približna stimulacija med delavci na akordu in režijskimi delavci. Za rekreacijo in oddih je sindikat izvedel smučarsko prvenstvo v veleslalomu, smučarsko prvenstvo v tekah in spomladanski kros. Za zblíževanje delavcev je bil organiziran piknik »Dan Elana«, omogočil se je čimvečjemu številu članov oddih na morju, nakup raznih materialnih dobrin po

znižanih cenah (smuči, čevlje, sanke itd.). Sindikat je bil organizator krvodajalske akcije, ki je le delno uspela. Odzvalo se je 70 delavcev iz režijskih služb, delavci iz proizvodnih dejavnosti pa bodo kri darovali kasneje. Za obdaritev otrok za Dedka Mrza se je sindikat opredelil za predlog združevanja sredstev v občini in novo delitev, za kar je tudi odvedel sredstva. Zal to niso storili tudi drugi, zato je bilo nezadovoljstvo med člani razumljivo.

V diskusiji na poročila predsednika, blagajnika, nadzornega odbora in odbora samopomoči, je sodelovalo več delegatov in gostov. Poudarjali so predvsem pomanjkljivosti aktivnosti sindikata v njegovi osnovni vlogi, sodelovanju in kreiranju predlogov pomembnih odločitev, predvsem pa o nedejavnosti osnovnih organizacij po TOZD, skupnih in spremljajočih službah. Dopolnilo k poročilom je bilo reprezentirano tudi delo in uspehi sindikalnega športnega društva Elan in njegovih 10 sekcij, njihovi nastopi in uspehi na raznih tekmovanjih in lesariadah. Na razpis najboljšega športnika leta so bila podeljena priznanja v obliki praktičnih nagrad.

V programu dela v letu 1977 so si začrtali naslednje naloge:

- Reorganizacijo OOS iz dosedanjih 3 na 6 OOS novih TOZD sočasno z izpeljavo samoupravne in upravne organizacije v DO Elan
- Samostojnost OOS po TOZD

- Izobraževanje kadrov
- Spremljanje in razvijanje samoupravnih odnosov znotraj DO Elan

- Aktivno obravnavati pomembna vprašanja in biti kritičen in samokritičen pri delu

- Najtesnejše sodelovanje z organi samoupravljanja s ciljem čimboljše gospodarjenja

- Sodelovanje pri vseh družbenopolitičnih in gospodarskih akcijah
- Organiziranje proslav za Dan žena, 1. maj, 29. november, novo leto in druge

- Omogočanje gledaliških predstav čim širšemu krogu delavcev

- Pomoč socialno ogroženim članom kolektiva

- Pomoč socialno in zdravstveno šibkim članom kolektiva za letovanje na morju

- Darovanje vencev in finančne pomoči v slučajih smrti članov, upokojencev in njihovih najbližjih svojcev,

- Posluževanje literature, Delavske enotnosti in drugih in s tem boljše informiranje

- Organiziranje raznih sindikalnih tekmovanj,

- Pomoč pri organizaciji občinskih tekmovanj

- Piknik »Dan Elana«

- Sodelovanje z OOSM Elan

- Pohod ob žici okupirane Ljubljane

- itd.

Rezultati izpitov iz varstva pri delu

Na podlagi sklepa Upravnega odbora na 10. redni seji, dne 6. septembra 1976 je na podlagi postavljenega programa za izvedbo preverjanja znanja iz varstva pri delu v skladu s 15. členom republiškega zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS št. 32/74), posebna strokovna komisija izvedla celotno preverjanje znanja za vso delovno organizacijo v času od 1. 11. 1976 do 12. 2. 1977.

Komisija, ki jo je imenoval upravni odbor, je bila naslednja:

1. ing. Zajc Bojan — predsednik komisije

Skripta so bila izdelana tako, da so v prvem delu zajemala splošni del varstva pri delu, v drugem delu pa specifičnosti delovnih mest, obratov in oddelkov, v katerih delajo posamezni delavci.

Pri podelitvi učnega gradiva so bili vsi zaposleni seznanjeni z vsebino učnega gradiva ter načinom polaganja izpita. Komisija se je odločila, da posebnega poučevanja zaposlenih v širši obliki ne bo izvršila z ozirom, da so delavci že bili ob sprejemu ter ob priliki polaganja polkvalifikacij že delno seznanjeni s

ELAN

2. dr. Ravnihar Marjana — član
3. Globevnik Darko — član
4. Resman Andrej — član
5. Mali Boža — zapisnikar
6. Komisija je imela nalogo kot je že uvodoma omenjeno, da izvede preverjanje znanja iz varstva pri delu za vse zaposlene in sicer:
 - a) vodilne delavce
 - b) vodstvene delavce
 - c) delavce v proizvodnji in
 - d) ostale delavce.

V prvem delu je služba varstva pri delu izdelala izhodiščni program ter na osnovi tega programa ustrezno učno gradivo — skripta za vodstvene delavce, delavce v proizvodnji in ostale delavce. Pri izdelavi skript je tudi sodelovala zdravstvena in požarno-varnostna služba.

problematiko varstva na svojih delovnih mestih.

Drugi del priprav za preverjanje znanja iz varstva pri delu je zajemal pripravo testov. Testi so bili tako sestavljeni kot učno gradivo, to je testi iz splošnega dela in testi iz področja, kjer zaposleni dela. Teste je pripravila služba varstva pri delu.

Na podlagi izdanega učnega gradiva in pripravljenih testov je bilo v času od 20. januarja do 12. 2. 1977 izvršeno preverjanje znanja za celotno delovno organizacijo, medtem ko je vodstveni kader opravil izpite iz varstva pri delu že v mesecu oktobru 1976.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Rezultati izpitov...

(Nadaljevanje s 7. strani)

Rezultati izpitov:

Od skupnega števila zaposlenih 847 ob zaključku leta, je uspešno opravilo izpite iz varstva pri delu:

- a) vodilni delavci — 4 (izpite napravili na zavodu)
- b) vodstveni delavci — 80
- c) delavci v proizvodnji in ostali delavci 636

Skupaj — 720 ali 85 % od vseh zaposlenih

Izpita ni opravilo 24 delavcev pod točko c) in 6 delavcev pod točko b), kar znaša 3,5 % od vseh zaposlenih.

Vodstveni delavci, ki niso opravili izpita, so že opravili popravni izpit pred izpitno komisijo, medtem ko bodo ostali delavci polagali popravne izpite v mesecu marcu.

Enako bodo v mesecu marcu polagali izpite tisti delavci, ki se iz upravičenih vzrokov izpitov niso udeležili (bolniška, predstavnštva, novosprejeti delavci itd.). V podjetju bo polagalo izpite tudi preostalih 5 vodilnih delavcev.

Ocena:

Po mnenju komisije je izobraževanja iz varstva pri delu ter samo polaganje izpitov v celoti zelo uspelo. Izpitov so se udeležili vsi vabljeni delavci in ni bilo neupravičenih izostankov. Vsi delavci so izpite vzeli zelo resno in so se tudi nanje pripravili.

Pri pregledu izpitnih testov je bilo ugotovljeno nekaj vprašanj predvsem iz splošnega dela testov, kjer je bilo največ negativnih odgovorov. Tako dosti članov delovne organizacije ni vedelo:

- da samoupravni organi ne morejo kontrolirati strojev in naprav,
- da vodilni in vodstveni delavci niso zadolženi za nabavo zaščitnih sredstev, ampak samo za kontrolo, če se dosledno uporabljajo,

— da je prva odgovorna oseba za izvajanje varstva pri delu v oddelku, obrata, pisarni prvi neposredni odgovorni vodja (mojster, skupinovodja, delovodja),

— da poklicno naglušnost povzroča ropot nad 90 decibelov (db),

— da je silikoza obolenje zaradi škodljivega silicijevega prahu (nastaja v kamnolomih, livarnah in podobno), in da nima nobene zveze z ogljikovim monoksidom,

— da sme biti cepilni (razporni klin) pri krožni žagi oddaljen največ 10 mm od oboda žagnega lista,

ZAHVALA

Ob smrti drugega očeta
JOŽETA JAKŠA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi izrekli sožalje, posebno pa delavcem telovadnega orodja za prispevek v denarju namesto venca.

Zalujoča hči
Nada Ahačič z družino

ZAHVALA

Ob smrti drage mame
FRANČISKE PALOVŠNIK

se lepo zahvaljujem za izrečena sožalja in venec od sindikata.

Zalujoča sinova
Albin in Franc

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drugega očeta
MALI JOZEFA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem robničenja in strojne delavnice za podarjena venca.

Zalujoča: hči Ana Mravinc in sin Janez z družinama

— da je dovoljeno nakladati tovor v višino do 2 m ročno in do 6 m mehanizirano,

— da se sme v lakirnicah hraniti vnetljivih tekočin samo za 8-urno uporabo,

— da mora lestev segati najmanj 75 cm preko robu, na katerega je naslonjena,

— da so dovoljene na stiskalnici (štanci) predvsem naslednje varnostne naprave:

- a) fotocelice
- b) dvoročni sistem
- c) naprava za blokiranje
- d) varnostna kletka z maksimalno višino odprtine 0,5 cm in ne vlaganje pod orodje z roko ali pinceto,

— da je metilni alkohol (metanol), ki smo ga uporabljali pred leti, izredno nevaren za zdravje in življenje, saj pitje istega že v minimalnih količinah povzroči smrtno nevarne poškodbe,

— da je desmodur (izocianat) ali komponenta A nevarnejša sestavina iz stališča zdravstvenega varstva od desmopene (poliola). Obe komponenti sta sestavni del poliuretana.

Kljub navedenim pomanjkljivostim pa je bilo ugotovljeno, da je večina članov delovne organizacije odgovorila pravilno na najbistvenjša vprašanja izpitnih vprašanj iz varstva pri delu.

Celotno izobraževanje iz varstva pri delu je bilo organizirano v okviru podjetja z lastnim strokovnim kadrom. Z ozirom na ponudbe zunanjih izobraževalnih institucij so celotni stroški izobraževanja znašali samo 12 % od vsote, ki bi jih morali plačati zunanjim ponudnikom, zato je komisija mnenja, da je izobraževanje tudi iz tega stališča uspešno za našo delovno organizacijo.

ELANOVNO SINDIKALNO PRVENSTVO V VELESALOMU — ZATRNİK 5. 3. 1977

Brez Križaja, Gašperšiča, Jakopiča ...

TEKMOVALNI RAZRED MOŠKI (15)

1. ALJANCIC Uroš	0.40,0
2. KRIVIC Janez	0.40,4
3. MULEJ Tine	0.40,7

TEKMOVALNI RAZRED ŽENSKÉ (6)

1. ORAZEM Mila	0.49,0
2. ZEROVNIK Marjana	0.51,3
3. PODLIPEC Amalija	0.53,9

TURISTIČNI RAZRED ŽENSKÉ (1)

1. BREJC Ana	1.27,0

TURISTIČNI RAZRED MOŠKI DO 27 LET (9)

1. GRČAR Miro	0.45,0
2. BOLČINA Slavko	0.46,2
3. HROVAT Brane	0.49,0

TURISTIČNI RAZRED MOŠKI od 27—35 let (18)

1. VOGELNIK Andrej	0.44,5
2. TRLEJ Jože	0.46,4
3. HANŽIC Janez	0.48,3

TURISTIČNI RAZRED MOŠKI od 35—45 let (5)

1. LEGAT Marjan	0.41,4
2. JUSTIN Anton	0.49,3
3. HROVAT Janez	0.53,5

TURISTIČNI RAZRED MOŠKI od 45—55 let (3)

1. CVENKELJ Franc	0.37,0
2. MULEJ Stanko	0.40,4
3. GATEJ Štefan	0.43,0

TURISTIČNI RAZRED MOŠKI nad 55 let (1)

1. PRISTAVEC Alojz	0.48,4

Pustna maškarada v Begunjah in Bledu

Elan je sodeloval z dvema kompozicija, Stenmark z novinarji in Svetovno prvenstvo 1978 v Madoni di Kranjska gora.

Ze nekaj let so v Begunjah kot na Bledu obudili star narodni običaj, praznovanje Pusta z mimohodom in ocenjevanjem mask.

Pust, simbol pomladi in veselja, je v zadnjem času dobil še drugo vlogo, prilagojeno današnjim razme-

prvem mestu v našem proizvodnem programu.

Da je letošnja maska uspela, je plod kolektivnega dela vseh tistih dejavnikov v podjetju, ki so kakorkoli mogli sodelovati in pomagati. Treba je poudariti, da so se naloge lotili resno in s polno mero odgovornosti.

SK

ram s tem, da prikazuje tudi naše napake in željo, da se odpravijo. Tako so letošnje maske na teh dveh maškaradah bile polne idej, smiselne, manj pa bi lahko rekli, da so bile tudi najbolj tehnično obdelane, razen seveda nekaj redkih izjem.

Na teh maškaradah poleg posameznikov sodelujejo tudi skupine iz sosednjih naselij in podjetij. Zato je bilo prepričljivo in skoraj nujno, da je sodeloval tudi Elan, posebno v Begunjah, kjer je Elan sredi dogajanja. Po ocenah je v Begunjah obiskalo maškarado nad 2.000, na Bledu pa nad 5.000 gledalcev, med katerimi je bilo tudi mnogo tujcev. V Elanu smo prav ta čas imeli na obisku skupino kanadskih in ameriških trgovcev naših smuč, zato smo se v Elanu prav posebno potrudili, da bi čim bolj smiselno in dostojno prikazali masko, ki je za Elan primerna. Upamo, da nam je to v večji meri tudi uspelo, vsaj tako je bilo javno mnenje, v dokaz pa je tudi nagrada 2. najbolj ocenjena maska na Bledu.

Ta naš nastop je imel tudi propagandni značaj, predvsem prva kompozicija s posrečeno Stenmarkovo masko in Elanovimi smučmi, delno druga kompozicija z Elanovim čolnom, saj sta ta dva izdelka na

Posojilo za ceste je po vrnitvi iz porodniškega dopusta vpisala še delavka Darinka Hladnik.

Upravni odbor društva novinarjev SRS je na predlog organizacijske komisije in priporočila upravnega odbora sekcije informatorjev v OZD sprejel v svoje članstvo dolgoletnega urednika »Naše smučine« tov. Knafelj Slavka. To je priznanje ne samo zanj in za njegovo delo, temveč tudi za Elan. Cestitamo!

Odlično ohranjeno sobno opravo prodam zelo solidno. Ogled vsak dan pri Robiju Vrhovnik, Zgoša 61 (Generalova vila).

UREDNIŠKI ODBOR: ing. Zajc Bojan, Janša Stanislav, Bulovec Franc, Kolman Franc, Knafelj Slavko, Brajnik Vane — **ODGOVORNI UREDNIK:** Knafelj Slavko — Izhaja mesečno — Za člane kolektiva brezplačno — Tiska Gorenjski tisk, Kranj